

SZABOLCS.

Vegyes tartalmu hetilap.

Megjelenik minden vasárnapon.

Kiadó-tulajdonos **ILLINCZ GYULA.**

Előfizetési árak:

Egész évre ..... 4 ft.
Fél évre ..... 2 ft.
Negyed évre ..... 1 ft.

Szarkesztől kezdve, havonta lap szellemi részét tárgyazó küldemények befizetésével a ref. lelkész lak.

Bérmunkások levélök csak ismert közök-hűl fogadjanak el.

A kéziratok nem adnak vissza.

Kiadó-hivatás:

havonta az előfizetési árak, a lapra az hirdetések és társaságok küldeményei.

Illincz Gyula, könyvkereskedő, Vasvárosban, József utca 10. sz. alatt.

Hirdetési díjak:

Minden 4 soros postai-az egyeztetés nélküli 5 kr., több sorral 4 kr.

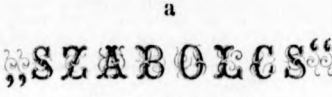
Társaságok hirdetések részbeni befizetés, közönségek hirdetések alatt csak közölhető.

Minden egyes hirdetés után kint tartó díj 30 kr.

A nyilatkozó minden három soros hirdetésre 20 kr.

Az előzetes, a hirdetések megadásánál, 20%-nyi kedvezményben részesülnek.

Előfizetési felhívás

IV. év folyamának 2-dik negyedére.

Előfizetési árak az eddigiek.

Egész évre 4 ft.,
fél évre 2 ft.,
évnegyedre 1 ft.

Tisztelettel Nyiregyháza, márt. 24.
A kiadáság nevében is
Lukács Ödön,
szerkesztő.

Történelmi okmányok megyénkbeli és még valami.

A m. történelmi társulat apr. 1-én tartott havi üléséről a „Hon” 7-ik száma regeli kiadása egy terjedelmes, részletes és reménytelenül kiválóan érdekes tudósítást hoz. Ugy hisszük, hogy kedves dolgot cselekszünk azon olvasóinkra nézve, kik a „Hon”-t nem olvasák, s a régészet, történelem és megyénk köznevelődésének igazi barátai, azzal, hogy a jelzett m. történelmi társulat havi üléséről írt tudósításból, a benünket közvetlenül érdeklő részt áttalvasszák.

A tudósítás egy pontja így hangzik: „Revizky Bay Iona Debreczenből 5 eredeti okmányt küldött, melyek leginkább az Anjoukorokból valók; közzönetét yéttetett. Ezen okmányok a Petneházi eddig nagy részben ismeretlen családokra vonatkoznak, s ennél fogva igen érdekesek. Szabolcsból Okolicsányi Béla 30 db okmányt küldött be, melyek közül 21 eredeti. Nagy részt Hevesre vonatkoznak, a legrégibb 1449-ből való sat. — Alább a tudósító megint így ír: „Nagy Imre szóbeli jelentést tesz a fellelített s Petneházi családokra vonatkozó okmányokból. Ezekből kitűnik, hogy a Petneházi s Gyulaházi család

rokonok voltak. Van ezen okmányok közt egy armális levél a Balázs család számára, mely 1418. Constansban adatott ki. Legérdekesebb azon okmány, mely 1432-ben Petneházi Barnabás nagyváradi kanonok kérésére három árpádkorszakbeli okmány másolatát tartalmazza sat.”

Ezekhez egylőre csak azt jegyezzük meg, hogy a kérdéses Petneházi család névnek még most is van viselője, mint bennünket értesítettek, szinte Petneházán. Vajjon azon okmányokban említett Petneházi családunk ivadéka-e a ma élő Petneházyak? előttem ismeretlen.

Hogy a Gyulaházi családnak volna élő, személyes név-viselője, képtelen. En legálább nem tudok sem Gyulaházán, sem másutt Szabolcs megyében.

Balázs-ok vannak tudomásom szerint, Gemzsen, Gyulaháza község szomszédságában.

Azonban: egészen mellékes kérdés a történéssre s ezen okmányokra nézve, hogy az azokban említett család-neveknek vannak-e még ma képviselőik? Hanem lényeges reánk nézve az: hogy ezen okmányokat Debreczenből küldik be a történelmi társulathoz. Ez is csak azért tűnik fel lényegesnek; mert megyénkben van egy társulat vagy egyesület, mely e szakba vágó ügyekkel is foglalkozik. A „szabolcsmezei múzeum” alapítóira emlékezem.

En e f. év elején ezen múzeum-egyesület is megemlékeztem, midőn az 1874-ik év köznevelődési s egyleti mozgalmai felett egy szemlést tartottam. Mégpedig úgy emlékeztem meg, hogy ezen egyesület, a múlt évben magáról, létezése működéséről semmi jelt, a nyilvánosság előtt nem adott.

En nem tudom azt sem: ki ez egyesületnek elnöke. Sőt azt sem, hogy van-e szervezve. De létezéséről van egy írott füzetke, ez után ismerem a társulatot. Így tehát felszólalásaim személyek ellen irányozva nem lehetnek. Bár így is kiteszem magamat nyílt fellépéseim által azon eshetőségnek, hogy fejmer olvassák az „akadékoskodók”, „kákán csomót keresés”, „ve zekedési szándék” s az isten tudná még, hogy miféle vádak! A minthogy sok rövid látású, alacsony gondolkozású egyének ilyen módon is keresztelegettek, ilyen szemügyre is néztek és nézik talán ma is még a köznevelődés érdekében ejtett szavaimat. — Nem törődhetem velök és ítéletekkel annyira, hogy

működésém irányát s modorát megváltoztassam. Vagy: hogy arra vegyem magamat, hogy névtelenül, álnév alól, a sőtétből vagdalózzam; mert inádom a szabadságot, ohajtom s szeretem a világosságot, becsülöm a nyíltságot, őszinteséget. — Ezek után tisztelettel vagyok bátor nevezett múzeum-egyesület vezetőit felkérni meggyékben: működni a köznevelődés érdekében.

Békes, nyugalmas életet él napjainkban e hazában a magyar nemzet. Használjuk e napokat a beleőr, mindenk felett a köznevelődési ügyek fejlesztése, felvirágoztatására. — Most nem a kartot, kelevést s más gyilkoló szerszámokat, hanem a tollat, a könyvet, előőrlyt, ást, kapát kell forgatnunk egész erőből és kitartó akarattal! Kiki azt, a melyiket választotta, a melyikkel jobb kedve van banni, a melyikkel, több eredményt fél kivívni.

Lépjének ki azért a már több ízben megnevezett egyesület vezetői is a tettek mezejére! Tartsanak üléseket. Tanácskozzanak főként megyénk történelmi nevezetességi helyeinek, családainak multjáról s ezen multnak felderítéséről. Ki hazája, közelebb meggye földjét szereti, lehetetlen, hogy ne érdeklődjék ez ügyek iránt!

Ime a m. történelmi társulat ülésén közöszentet szavaznak, az ország szeme láttára, füle hallatára a Petneházi családot érdeklő okmányok beküldőinek! És méltán. Hány család, hány okmány lehet nálunk ilyen a megyében! Ott van p. a Kállay család, mely magát az Árpádoktól származtatja; ott van a Vay, Patay, Bónis, Péchy család, hogy többeket ne említsék. Mindek történelmi multja van. Hat történelmi nevezetességi helyünk hány van!?

Szerezzen érdemet magának megyénk közönsége előtt, kötelezzen le bennünket maga iránt a köznevelődés érdekében az, a kinek ily okmányok vannak kezéinél s közölje azokat megyénk egyik vagy másik közönyében. Kozma József ref. esperes urtól hallottam, hogy ő több megyei család levéltárát ismeri, vizs álta egyszerű-mások. Ne vegye rossz néven, hogy a nyilvánosság elé hozom nevét ezen ügyvel kapcsolatban. Sőt ha ideje enged: küldjön egy pár okmányt a keze alatt levőkbeli lapunk társábjába. Vegyék felhívásnak e néhány szót mindazok, kiknek kezéinél ily okmányok vannak!

Görömbei Peter.

TARCA.

Egy család története.

(Regényes korrajz.)
IV. RÉSZ.
A fázolom hatalma.
(Folytatás.)

E közben több családok is siettek elő gyertyával.

A megrémült szöiga még nem érkezett nyafogni valmit, midőn az iróasztalán meglátott egy nyíltlapot, s azon az ismert vonásokat.

Hirtelen futotta át a sorokat. — Ennyi volt az egész:

Onagy ur!

Tisztelettel megköszönöm jószívűségét, megelégettem a szolgálattal. Szívemmel nem rendelkezhettem, melyet bértért kért tőlem, mert azt már régen az birja, kit magammal együtt ma este elvittem innen. Ez íju: Tornay Elemér. Egyebet semmit nem vittem el, csak egy egyruháját bent levő bérem fejébe.

Isten áldja meg, vigasztalódjék! En hiszem, hogy fog is. . . .
Lizidra.

A tiszt ur feidült vonásaitól megrémült a jelenvolt szolgálhad.

O pedig nem tudta első tekintetre, mitévő legyen?

Legelső helyen a börtön felügyelőt rendeltette magához.

Nehány percz múlva előtte állott az teljes egyenruhájában.

— „Hol van Tornai junior?” Ez volt első szava.

A börtön felügyelő pedig tiszteletteljesen elővette az ornagy levelét, s elomuttatván azt, alázatos hangon felelt:

— Múltóságod kegyes engedelmével nekem kellene kérdeznem azt, hogy „hol van Tornai junior?”

Az ornagy átvette az iratot. Ez sajátkező aláírása, felül pedig a levél! Ugyan az a szabályszerű szöigrás, melynek hasonmását most is ott moncolgatják másik kezében.

Mit volt mi tenni? Mint fellémarzni az egész városágot, kiadni a parancsot a menőülök kére kerítésére. El lett készítve gyorsan a személyleírás is.

Az ornagy pedig a rettenetes bosszúvágy emésztő, de viga-ztáló előérzetével nyuggyára dőlt.

— Bizonyos, hogy utól érik őket! Hogy ne! No íju szerelmes majd lesz egy kis akasztófa! Te pedig felszámol sátn majd fogsz még könyörögni kegyelemért! Majd meglátjuk fog-e gyönyörűsége terve sikerülni!

V. RÉSZ.

Az atheista

A „hajsza megindult tehát három menekülőnk kére kerítése végett! Mi lett eredménye? azt majd meglátjuk később; most hagyjuk el őket egy időre, s keressük fel a lelkész családját, hássuk, hogy folynak ott a napok.

A tiszteletes haza érkezéével általános ünnep volt a faluban. Épen szombat estve érkezett haza, másnap reggel egy szép augusztusi vasárnapon a falu apraja nagyra ott csoportosult már a templom körül, égték látni a rég távol volt lelkész, kirol mindenféle rémhírek keringtek a faluban.

A mi kedveskedést kigondolhat az egyszerű, romlatlan falusi ember, az mind elő volt készítve egy néhány óra alatt. A falusi lányok feje ruhába öltözve ott álltak már s óra tájban illatos mezei virágokból font koszorúkkal a templom ajtóban jobb és balkező felől.

Majd megkondult a harang. A vének a lelkészlak ajtajánál foglaltak helyet, s midőn tiszteletes Tornai uram talpig fekete öltönyében kilépett, elébe állott a kurátor, s egyszerű, de szívből jövő szavakkal üdvözle, mire a lelkész szívre ható szavakkban felelt; majd megindult; minden oldalról „éjen”-ek harsogtak fel, a lányok koszorúikat szorták lába elé. Bent felharsogott a szabaddulért való bálaének, melynek végétével Tornai uram a szöszkerke lépéven, LXXVII-ik Zsolttár 2-ik és 3-ik versét vette beszéde alapjául, a hol ezek voltak megírva: „Az én számmal az Istenhez kiáltottam — és meghallgata engemet; az én nyomorúságom napján, az Urat megkeresém; az én kezemet éjtel kiterjesztém és én nem fáradozt; mikor az én lelkeim vigasztalást nem akarna bévenni”.

Elborult hangon, mely meghatottsággal kezdé el beszéden a lelkész, szomorú volt a tárgya, fájo a visszaemlékezés! Érinté a méltatlanul szenvedőket, s ezek között a legna-

KÖZÜGYEK.

A „papi özvegy-árva gyám-pénztár” ügyéhez.

(Válaszul D. S. urnak a „Szabolcsi Lapok” 9-ik sz. „Bel gy.” cím alatt megjelent cikkére.)

(Vége.)

Tisztelettel gondolok én itt azon egyházy világi férfinak meggyékben, kik a papi özvegy-árva pénztár növeléséhez évi tagdíjjal járulnak. De annak, a ki azt sürgeti, hogy a papok magok teremtésnek nagy töké, a világiak és az egyházközségek hozzájárulása nélkül, azt mondjon, hogy ábrándozhat, lehetetlen kíván s távolról, hírből sem ösmeri a protestáns papok anyagi helyzetét. Tanácsot mi is tudunk adni egymásnak ez ügyben, szépnél szebbet; de három föltétel az, a mit nélkülözni kénytelenek vagyunk, először: pénz; másodsoroz megint: pénz; és végre harmadszoroz valte: pénz. Ennek a forrásához vezessen el valte ki bennünket; majd meglátja: nem tudunk-e mi is nyugdíjintézetet teremteni! Azaz: hason oda, hogy fizetésesek javittassanak a szegényesebb jövedelmű egyházközségekben és rendszeresen kezzükbe adassanak. Ezt az érdeklődést fogjuk valamine becsülni: mert azt a mi papirun mutatkozik: nem tartjuk készpénznek; mint ahogy a Csokonai „Typographusa” csupa irást nem tartá pénznek; midőn aztán a lauglekkü költő „Farsangi Poémá”-ja, pusztán csak e miatt „dúzába dől; mert „a ki a pénz előre le nem tevő: az — a Typographusa szerint — nem is mimerált prae.”

Lehetne ugyan tervekét készíteni arra nézve, hogy minő módon teremthetnénk nagy nyugdíjakat és özvegyi segélyt; de ahöz is pénz kell. Lehet pénz nélkül is; de az meg úgy járna valamennyi, mint a „nagy hirre kapott” kiházasító egyesület!

A mi most van, esékélyesség az igaz; de biztos alapon, a legbiztosabb jellemű ember kezén forog. S ezt bármilyen csattanós és nagy nevű tervezetékért fel nem áldozzuk.

Legközelebb, az egyetemes e. megyei papi-egyesület gyűlésén is tárgyaljattok az ezen laphan is ösmertetett „Bethlen Gábor című életbiztosító-és önszegély-egyesület alapzabályzata”, a mely nagy eszűnekkel, szép tervekkel foglalkozik; de a jelen volt székértök nyilatkozata szerint, ez sem egyáltalán, meg úgy szép álom; mint egy hibás számításon alapított, kivetlen tervezet. — Ez okoknál fogva e. megyénk, annak létesítését nem ohajlja, nem pártolja.

Ezekből látja D. S. ur azt hiszem, hogy nem alszunk oly bokrosokat, a mint ön gondolja; és hogy az e. megyénkbeli prot. papoknak az ön szerkesztésére szükségse egyáltalán nincs. Sziveskedjék azért tehetségét és figyelmet más irásny munkálkodásra, talán

gyömb szenvedőt a hazát, s azokat, kik azért küzdöttek és szenvedtek.

Szívből fakadt szavai ellágyított a hallgatóság szívét, hulk zokogás mutatta, hogy mindenki együtt érv a szömonak.

Majd fordított egyet a képen s beszélt emelkedetten az isteni gondviselésről, a szabaddulról, s ekkor ismét könyek ragyogtak a szemekben, de már ezek nem a fájdalom, de az öröm és lelkesülés könyei valának, melyeknek feloldozásához a legmagasabb szömonki erő kívánatlik. Istani hit telet után emelkedett s vigasztalódott kebelből özlött szét a gyülekezet.

A lelkészek most első teendője volt felkeresni a jogyzót, a ki miatt annyit szenvedett maga és családja; nem azért, hogy bostul álljon rajta, hanem hogy mint Krisztus igaz követője, megbocsásson ellenségének.

A gonosz lelki jogyzónak rossz, igen rossz napja volt ma! A viszonyok is kezdettek változni, nem áldozték már annyira a jobb érzelmeiket, de a mi leginkább keseríté eljás lelkiélet, az az általános ünneplőesség volt, mely a falu népén kivétel nélkül előmúlt szerterett lelkesse szerencsés hazaérkezte felelt, és az, hogy észlelyesen kifözött terve megsemmisült, sőt ő maga is hosszú orrot kapott, egy erős hangon írt dorogatóim mellett, melyet bizonynyal nem tett az alakbába.

Midőn ekkép dultva fulva járt kelt szöbájában, egyszer csak kopogtatás hallatszlik utáján:

— „Szabad!” Kiáltott beszösan.
— „Békeség e háznak!” e szavakkal

a betűjavítás vagy más effélére, a mi a felkapott nyelviújítással inkább összevág, fordítanak. Mert igaz, hogy Franklin Beniamin is nyomdász volt, mégis feltalálta a villámhárítót; azaz azt akarom mégis mondani, hogy más dolgokkal is foglalkozott; de nem minden századnak van Franklin Benjoe.

Most pedig kedves D. S. ur, egy szíves kézsorvitással válnék meg egymástól; s mint bekészültem polgárok, dolgozassunk csendesen, kitarással egymás mellett; ön a „Szab. Lapok”-ban, én pedig a „Szabolcs”-ban; ezeken kívül is megírnék a maga hivatalos körében; arra különösen figyelve, hogy a munkakodásunk terülről választott körül ki ne legyünk; mert akkor a munkafelosztás szép elvét áthágjuk; és úgy egyikünk, mint másikunk, csak ismeretlen mezőn, vagyis munkakörben, csak kapkodunk, kontárkodunk fogunk.

Én pedig még egyszer kijelentem, hogy a „Szab. Lapokkal” polemikus, lapunk olvasói közönsége iránti tiszteletből, nem szándékoszom; még ha kihívogató intézkedésem is hoztam a szó, hacsak jellemembe vágó dolgok nem kevertéknek ezen szöveget után a dologban. Nem polemizálok azért, mert mint fentebb írtam, különböző téren és irányban mozgunk s így egymásról tudomással bírnunk igen elegendő.

Remélve, hogy a fent nyújtott kezét, a békés munkára, nem taszítja el D. S. ur; tollamat letezem és pinétőt tartok; azaz, látok más dolgot. Mit talán személyesen is viszont találkoznánk: addig Isten velünk!

Görömbej Peter.

UDONSÁGOK.

Kértemek a t. előfizetők, — s mindazok, kik hirdetési hátralékkal tartoznak, — tartozásaikat minél előbb beküldeni.

Dr. Dobránszky Péter terjedelmében íratában, melyet Nyiregyháza közönségéhez intéz, s a b a d e l o d a s a elmaradása okául a többek közt azt hozza fel, hogy sokan ott gyarúsíták, — mintha talán képviselősek után fáradoztak volna; — mi ezt nem tesszük fel Dobránszkyról, de igen is felteszük azon nyílt ösztönzést, hogy ha ezt akarta volna, vagy akarna, nem választana azohz mellesle utakat. Sajnálatos, hogy annyira sülyedeztetik alá az egymás iránti bizalmatlanságban, hogy ma már képzelné se tudunk önzetlen önfeladózást! A legemesebb tettek hátterén is ott keressük az alacsony érdek rugóját, s ha nem találjuk ott, o rajzoljuk képzeletünkkel, talán azért, hogy önzésünket tudjuk megentegetni mások érdekében hátrálással.

Nyiregyháza mint a hivatalos lapból olvassuk, kezégyütt Somogyi Gyula derek alügyesünk nevezettetik ki; Bőszörnyében: Galánffy Lajos ott törvényeszi ölnök. Kisvárdán: Sántha István ügyvéd.

Lapunk egyik leve munkatársára Goics Lászlár is részület a kisse elékeltet búsveti poris tojásokból. Mezőkövesdre lett ujevizeve közgyeűldő. Adjon Isten neki ez új hivatalhoz munkakövedet, egészséget és megelégedést!

(X.) **Foribácsidák!** Ugyan nagy jó uram! fordul „Feri bácsi”-hoz, képviselőink választásához intézett beszédjé után egy földrész, — mit jelentenek azok a furcsa szavak, melyeket a beszédben hallottam, de nem értem? „Nos hát micsoda szavak?” vizsonzá Feri bácsi! „Hát kérem átszótással már én is feltelettem.” „Se baj!” tudom már én... tehát: „Concrete” az azt teszi, hogy concert, azaz hangverseny, tudja barátom (mi?) a föld muzikálnak és szavalának... „Specialis” olyan jófajta külföldi cigáró, amit nem szabad árulni. „Neutralis” annyi mint nyitra megyei, apropiatio annyi mint: „apró pipából pipázni

nyitott be a lekész szelid fennkölt arcczal, de méltóságtejes magatartással.

A jegyző kövé meredten állt meg a lekész előtt.

— Kedves jegyző ur! tudom, hogy meg van lepetve jelen létem felett s talán azt hiszi, hogy én most úgy cherubnak lümpalósít emelem bosszúállással elene!... Távol légyen! én felkerestem, hogy biztosítsam bocsánatomon felől, itt van kezem, jelölj szívből jövő bocsánatomnak! Meglepete ez? Ne legyen visszatetsző, habár szoktalan is! Jójógn közelébb! s beszélgetésünk egynehány percig, ha nem vagyok terhére!

A jegyző gépszzerűen engedelmkedett. A lekész folytató:

— Lássá én nem haragszom önre! Én sajnálom önt! Ön eltévedt lélek. Nevelés, vagy bármi terítette el az erény és igazság utjáról? Nem kérdem azt! Oly sok kisérteknék vagyunk kitétetve mi gyarló emberek, hogy sok embernek romlottsága felett inkább szánakoznunk kell, mint bosszánkodunk; de nem szabad felednünk, hogy mindenkinek van joga azohz, hogy elhagyja az utat, mely vezetendeleme vezet. Én azért jöttem önhoz, hogy megnyerjem önt az erénynek, igazságnak és az Istennek.

A jegyző magához tért, s ezzel együtt visszaesőkent megrögzött gonoszságába.

— Haggya el tiszteletes ur ezeket az unalmas predikációkat, hagyja a templomba, ha van még oly balgataj bírka nyáj, mely hallgat réa! Én már öreg róka vagyok. Én tudom azt, hogy nincs Isten, az az erény és igazság pedig előttem semmi.

36... „absolut”, rövidében absynth, vagyis íróm pálinka!... No érti már berrárrtót? („mi?” „mi?”)... Igenis értem kérem átszótással! (mint a bakakáplár a „circum parádét!”)

(I) **Vizszonosság.** Nem régen történt még az, hogy a salétrom-tré mellett egy vájog házat építettek, s erével rá akarták fogni az illető építkezere, hogy a salétromról bordingja a földet, pedig még csak helye sem látszott. Most az 1875-ik esztendőben egész kutakat ásának a vízet kának ugyanottan, mégpedig az utat mellett, s jónak látják ezzel a kaszárnya udvarát planirozni, azért őket a kutyá sem ugatja meg!... Iliában a szuronytól fél az ember!... Ez a szép vizszonosság! (Beküldetett.)

(*) **Benci Gyula** visszatért varsói utjából és szócza-zeneestéjé tartott f. hó 13-án a nagyvendéglő nagytermében. Az estélyt hirdető plakátokon ezen szavakat olvastuk: „varsói szerződésem ideje lejárván” sat, mi úgy hallottuk, hogy júniusig, vagy júliusig volt kötve a szerződés? Különböz ez nem tartozik a dologra; de úgy gondoljuk, hogy ő sem igen fogja máskor oly könnyen elcsészni a „magyar eszt” az északi klímával, úgy sejtjük „nagyon hideg van ott”.

Városunk műkedvelő társulata legközelebb előadást rendez a ref. templom javára. Az előadás napja még biztosan nincs meghatározva; előlag adati nék vizgátok: a „MISZTERELNÖK BALJA” és a „BECSELEI SZÓLÓ”. Úgy halljuk, hogy „A FALU ROSZÁ”-ra is készülnek. Adja Isten, hogy kellő siker koronázza neves fáradozásaitak.

A ref. templom javára kisorolások alatt levő két ezüst gyertyatartó és egy ezüst czukortartó mához egyhétre, vagyis folyó hó 25-én d. e. 11 órákor fog kihuzatni a város háza tanácstermében. Egyik nyeregemény tárgyat a gyertyatartók, másikat a czukortartó vágya képezi. — Még körülbelül negyven név van berakatlannal, ezek még közvetlen a huzás előtt is aláírathatnak. Az üresen maradt számok a templom javára játszhatnak. A huzás egy városi tisztviselő jelenlétében fog megejteni.

(—) **Folyó hó 11-én és 12-én** ismét oly zordan idők voltak, hogy csak a hó hiányzott attól, hogy legkeményebb téli napok egyikében kerüljünk magunkat. A kerti és mezei munkák majdnem egészen fennakadtak, mondják, hogy a korai gyümölcsöknek már durradással levő virág rügyeiben igen sok a kár. — Ha az időjárás így halad több éven keresztül, vidékünk bizonyos gyümölcsfák termelése, melyek eddig itt szépen díszlettek, csak mesterséges uton lesz létesíthető.

Mint örvendetes jelenséget jegyezvük fel s hozzuk tudomásra, hogy a szabócsai ref. egyház behivatalnokait ezutána megszaporodott magtára kamataiból fizetheti. Meg van tehát ott is szüntetve azon kellemetlenség és zűrzűrés, mely az ugynevezett „proventus” beszedésével a lekész és nép közötti rönösen kifejeződött szokott, s legtöbbször alapját képezi a lekész és egyház között azon ekekeseredett vitáknak, melyek egy a papi tekintélyt, mint az egyház hívek bürgóságának hátrányára vannak; ref. egyh. megyékben tudunkkal e már második hitközség, mely így intézkedett, (az első Gráva volt). A nyiregyházi ref. lel. község is tett ez érben ilyen indítványt, de az boldogab időkra halasztották.

(k) **Van mulatság Nyiregyháza**n quantum satis. A nagy vendéglő udvarán Uhlich Ferenc lovardája, közvetlen a kerítés mellett kiült Ulerin nagy „mü muzéuma” (?) (valgo panoráma) csalogatja élvezetere a publikumot. Úgy halljuk, mindenkinnek van közönsége! Oda pedig nem bocsátanak ingyen. Még tehát van pénz! Mulassunk! hiszen „szép a vetés” (refrain: „szexuss az adót.”)

Örömler értesülünk, hogy a halászi sóstó melletti s lapunk 14-ik számában jelzett

— Nem akarom ön előtt idézni a bibliaiának zsvait, mely azt mondja: „a bolond szög az ő zűrzűresen nincsen Isten”; de hivatkozom a józan észre, melynek, bár mily magásra szárnyalynak is, lehetetlenség egy pontnál meg nem állapodnia és e pont a vég t e l e n s e g nagy gondolata. Itt el kell törpülni a büszke észnek és e képen kell felszohajtani a hitetlen Tamással: „Én uram, és én Istenem!”

— En az ilyenekre nem gondolok, nekem elég a föld, két féle szükségétek érvek: az evés és ivás szükségétek, ha ezt a kétöt kielégítem, nekem nem kell sem az erény, sem igazság, sem Isten!

— Elhagytok még egyet, talán a l o m r a is van szükségé? Néha talán vannak álmómlátásai is! Vajon akkor pusztán az működik-e, mely az ételt és italt kívánja? Vagy talán egy más, a mit léleknek nevezünk, mely nem marad meg a földön, mely a magasa hajtóját? S nem érez-e olykor ében létében is megmozdulni valamit belsejében, mely bizonyos rász törek után vadozólag szokott felépni?

— Volt idő, midőn még erre is adtam valamit! De tapasztaltam, hogy az erős akarat mindent legyőz. A képződés műve az egész „lelkis m e r e t” meséje, melyet a dajka mesélnek szivnek be, annak utánna az erőteljes férfi korban csak akarat kell, hogy elhallgattassuk és kinevezzük azt.

— Engedje meg nekem, hogy e szavai felett kételkedjem! Én láttam már önt vidám társaság közben megfogyott arcczal tűnődni! Én úgy hiszem, hogy e jeges arcz lárvája

mely ut a mult héten teljesen kiigazítottott. (Üdvözöljük érvelés intézkedéséért közigazgatási szolgabírákat — az utad közönség nevében.)

(—) **Debreczenben** a közelebbi verőérvény napokban már többen használták a gözfordót, hát nálunk vajon mikor fog megnyílni a sóstó? Valószínűleg még nincs kiképződve a föld vegytani laboratóriumában az az agyag, mely szükséges azohz a téglához, melyből aztán a nevezett épület építtetnék. „Festina lente!” úgy látszik, egyek postai barátunk ezen ismeretes jelszava állt is érvényben.

(f) **A helybeli gymnasiumra** rendezett jorsorsjáték két főnyeremény tárgya: egy ezüst üstemény tartó masszív ezüst aranyozva és egy arany ékszer ezüst és félüvevaló masszív arany, megtekinthető Kurbass Gyusztáv ékszerész kirakataiban; a harmadik főnyereménytárgy, mint mult számbalban jelezte volt, a Teitelbaum Adolf lovag által ajándékozott 2 éves nem es faj mén-csikó, mely a város istállóiban tektüet meg.

(r) **Tüz.** Mánokodok ápril 8-ikán d. e. 10 óra tájon három ház legett a hozzájuk tartozó melléképületekkel. Mint halljuk, ismét ugyanazon házak közül égett le e három, melyeket a mult őzön hanvasztott el e pusztító elem. Szomorú sorsa szerencsétlen családoké! E két ízben szerencsétlenség bizonyára elvezed arra, hogy az érdekeit családok jövőjére egy egész emberöltő alatt kihasson.

Égy falusi gavalier. No kisasszony! ki a gavalier? Ugy-e bár, hogy csak én vagyok a gavalier? Én tiz hatost adtam a zenészeknek, de csak azért, — hogy a kisasszony csak én velem tánczoljon! Ugy-e szép tőlem, hogy ilyen udvarias vagyok iránta? Kérem jöjjen velem táncolni!... Sajnálom, de már engaeirozva vagyok! „Jajaj, engaeirozva” és kivei?... „Miksa engaeirozot egy csendese”... Micsoda? hiszen az csak öt hatost adott a cigányoknak, én pedig tizet löktem nekik, és csak is a kisasszony kedvéért, még sem akar velem táncolni? No kisasszony! nem remélt volna, hogy ilyen udvariatlan legyen irántam, hiszen én addig mindig abban a hiszemben voltam, hogy a kisasszony szerelme belém, de már látom, hogy csak elszakítottam. — Hanem még egyszer kérem, tessék velem jönni egy táncra!... „Nagyon sajnálom, de engaeirozva vagyok”... No kisasszony! ha csakugyan úgy van, és nem akar velem táncolni, nem fogok tit bruder! tovább mulatni! Én még is csak... d. Imre maradó, hazabeli embere a kisasszonynak, máskor is szükségese volna az ember, kérem allasson! (Czigány, utánam, kísérj háza! Tiz hatost már kaptál tőlem, nesze még 24 kr, nincs több apró pénzem, így éjszakát kényszerít gavalierok! (Kihallgatta és beküldte Ö. Keszlihábi Mephisto.)

A **szabolcsmegeyi** takarékpénztár-egylet 1875. évi márczius havi forgalom kimutatása. B e v e t e l: 1875. febr. 27-rol áthozott készpénz 44.146,08, betét 22.144,31. Visszafejtett váltó 164.665, leszámított kamat 7366, Könyvescedj 140, részvényátírásai dij 2 f, késedelmi kamat 1301,07, összesen 238.625,86. K i a d á s: Visszafejtett betét 30.013,33, folyó kamat 211,40, váltókra 184.180, tisztírtés 266,65, bétőlég 246,41, napbiztos dij 48 f, osztalék 6095, jótékonyadományok 566,03, igazgatósági tiszteletdíj 33,33, adó 600, hazai pénzintézeteknél elhely. toke 10.000, pénztármaradvány 1875. márcz. 31-én 6365,71, összesen 238.625,86. N-Kálló 1875. márcz. 31. Kátay Károly, könyvvizvi.

A **Nyiregyházi** ág. ev. gym. javára rendezendő sorsjátéka nyeregemény-tárgyakat küldtek: Gömöri János dohánytartót, Mikecz János két szemrelyre való kávé szerviést, Friedlauer Fanny egy asztalterítőt s asztalkendő szortiót, Vad Zsuzsika két virágpoharat s egy üvegczukortartót, Haas Mórné egy diványpár-

alatt odabent erős viharok dultak; láttam önék ablakát igen sokszor kivilágítva, midőn mások már az igazak álmát aludták, sőt gyakran önmaga panaszkodott, hogy nem tud aludni! Hogy miért? Ezt nem mondtotta meg; de én megmondom önék mi az! Az a haborgó lelkiismeret, mely elfújja az álmot a tisztátalan szivűek szeméről! — Most még csak álmát zaklatják és sötét képek, de majd lesz idő, midőn meg fogják rohanni azok munkája közben, s a toll ki fog hullani kezéből, majd számuzi önt a társadalomból is, önmaga elöl o haját mekényli, s mint buzdós fog nyugalmat keresni, de azért hontalan fogja átbolyongani a mezőket, ismeretlen részek határait, azt csak ön lelkünkbe melyedve s ott mindent tisztán találva lelkieljük fel! Vigyázzon azért, „az Isten nem csufolhatatik meg!”

Görösis nevetésben tört ki e szavak után a jegyző, mely gunyvakázni akart lenni, de nem jól palóstotta a belső felindulást.

— Istenről beszél tiszteletes ur? Ugyan lehet e ilyet, kimondani csak ember előtt a mai felvilágosult században? Ha ha ha! Isten! Há! Há! Ugy-e már enyghatalmaságot ön? Mutassa meg nekem és akkor elhiszem, de különben nem!

— Igen én láttam és folyvást látom önt munkában. Nem tudok úgy körül tekinteni, hogy ne lássam őt, ha nézem a természetet, ha vizsgálom a történetet, vagy ha megtekintem testi és erkölcsi szervezetemet, mindentől ő rá a végéhatlennek kell felemlékednem. S úgy hiszem, hogy nem én vagyok az első, ki az okozatból az okra emelkedem fel. Megfogja őt eserni ő is egykor, de én azt

nát, Lukács Ödönné egy tintatartót, Elek Ferencné ékszerartót, Jenei Istváné egy palackot öhártartó, Hankovszky Jánosné varró-ládácskát, Mandel Regina olótartót olólóval, Szathmári Endre fali kosarat, Kerekérvy Miklós 5 frot Meško Pálné egy czukoriadát és névjegyartót, Kubassy Arthurné egy horogit sapkát és egy pár harisnyakotót, Urai Margit négy db. szivarhamutatót, Négyesi Katalin egy díspárnát üveg szekrényben, Palánszky Sámuelné egy bárony fali kosarat, egy himzett lámpa paléazt, egy csezenyű tálcát és egy metszett poharat, Jozsika Liza egy himzett puska szját és egy óratartót, Marsalko Emma tintatartót, Sárossy Gusztávné egy pár himzett papucst, Farbak József két ezüst forinot, Farbak Józsefné két ezüst frot, — Leifler Sámuel tintatartót és egy leveinyó-műt, Hauffel Lajos dohánytartót, Sztrake Ferencné egy tintatartót, Budai Ferencné hat db. ezüst csemege kését, Groák Zsigmondné Kriza János „vad rózsá”-it és „ujab magyar lantások”-at díszdobozban, Pazár Istvánné egy dohánytartót és egy iratnyomót, Nádaszy Lajos egy dohánytartót, Scherr Emma két darab szekrényét, Eszki Emma két arany rámas képet, Eszki Ilka egy fali kosárt és egy talczat, Dinlberger Adél egy gyufatartót, egy vatróparnát és egy czukortartót, a nöegylet egy szivartartót és egy aczélmetszésű képet, Kovacs Erzsébet egy pár himzett papucst, egy czukortartót és egy lámpa talczát. Kelt Nyiregyháza, ápril hó 14-én. Martinyi tanár, lakik a n.-debreczeniteutázon 1529. szám alatt.

(Pr.) **Értesítés.** A helybeli ág. ev. tanítók kar ápril hó 23-án délután 3—6 óráig a sz.-mihályi utca végén fekvő gyümölcsös kertében a gyümölcsfa-nemesítésű fog foglalkozni. Értesítetnek tehát mindazon egyének, kik a fanemesítés módját nem értik, vagy különféle nemeit elajátítani óhajtják, hogy a tanító kar a fent jelzett időben és helyen gyakorlati utastással szivesen szolgál.

(f) **A helybeli** polgári olvasó-egylet választmányának legközelebb történet határozata folytán a mult évkörel be nem fizetett egyeleti tagsági díj nyugták f. hó végével a tek. járásbírószághoz tetétték át, hogy az illeto harabz fizetők kötelekmi teljesítésére kényserítettessenek. Figyelmetnek a polgári olvasó-egylet t. tagjai, hogy régi tartozásaikat egykezelen mielőbb behizetni, ne tegyék az egyelet jövőjét pontatlann és rendetlen fizetőkkel kétesse. Mivel pedig a jelen évi tagsági díj behizetés ideje is elkezegett, vizsgáljék az 1875-iki első levei nyugtákat Jambor András pénzszedőtől kiváltani. P a z á r István, olv. egyeleti gnyamias.

(f) **A helybeli gymnasium** javára újabban adakoztak: tek. Kralovszky Gyula iskolai felgyeűlő 10 frot, mélt. ifjabb gr. Lónyai Menyhért ur 10 frot, és t. Bay Ferencz ur 5 frot. Fogadják a nagylekű adakozók kegyes adományáikert a gym. sorsolási bizottság nevében szives s általán közönetem nyilvánítását. P a z á r István, gym. sorsolási bizottság pénztárnoka.

(f) **Börtönkönyvtár és rabszegélyes!** — Mely tisztelettel kérem fel minazon t. cz. urakat és uronéket, kikhez a „börtönkönyvtár és rabszegélyes” tárgyában mult 1874. évi július 12-én kelt szövegatomat s megfelelő gyűjtesiveket intézni bántokottam, hogy a könyves és pénzbeli gyűjtemények az ivelkek együtt — vagy ha épen semmi gyűjtemény nem szerzetett volna be, csupán az üres iveket is, hivatalomhoz mielőbb beküldeni méltóztatnának. Kelt Nyiregyháza, 1875. évi ápr. hó Sván. Juhász Ferencz, kir. ügyész.

— **Elismervény** 20 frot, mely összeget t. Abrányi Aurél urtól, mint a márcz. 1-én a jótékonycélra gyűjtött pénz összegéből az árvalah gyarapításra közönetelt vettem. — Egyttal a szabócsai hitelbanktól szintén 11

óhajtánám, hogy addig esmerje meg, mig nem késő. Azért jöttem hozzá, hogy megnyerjem önt neki és az ő országának!... De immár előre haladt az idő. Ezennel meghivom önt szivesen házambor, bár mikor szivesen látott vendégem lenni! Ha baja lesz, forduljon hozzám, tanácsos és egyebbel is segitendem teheségem szerint, most Isten áldja meg a viszontlátásra. — Gondolkozok a mondatok felé, nekem nagyobb örömem nem volna, mintha az Ur megvilágostaná elméjét.

A lekész e szavai után távozott, hogy felkeresse Kolozsvári uramat, kinél a két család már feszülten várt réa.

A jegyző magára maradt, darabig mely gondolatokba volt merülve!... Elmékedett! Aztán egyet csoport kezével, mint mikor a legyet szoktak elhajítani magunkról. Felgrott s ekepen szözlött magához: — No már ilyen bolond embert csakugyan nem láttam! Szegény jó bolond! Tudja, hogy én vagyok a legnagyobb ellensége, s mégis hozzáam jött!... És még megbocsát, magához hív!... Elmegyünk! A páternek jó konyhája van! borai is kitűnők! Csak azt a predikációt ne mondaná mindig! eh egyik felünkön be a másikon ki! Majd csak belátja, hogy falra hánnya a borsót, s nem zaklat tovább. De szükségem is van réa, ez a nyomorult nép nagyon szereti, engem meg gyűlöli, nála nélkül még tettelegessége is veteledhetnék! He he he! Páterkém csak jó ebédek!

(Folytatása következik.)

pot köszönettel vettem az árvaház javára. — K. v. a s. M. H. l. név.

(sz.) **Klar Lajos** városunk szülötte, ki egyik az évi százmunka New-Yorkból írt eredeti levelet, ma már Dél-Amerikában Tuscarolasban van; családjának érdekes adatait közöl utazásából.

(4) **Az évben először** urvasorajához járuló magyar és tojajuk vé. gyermekek 17 ft 77 krt tettek össze jótékonycélokra, melyből a helybeli árvaház nt. Bartholomaeusz János főesperes ur által 5 ft 93 kbn részesült; miert az egylet közönetét nyilvánítja. Ugyazintén Bathy Bertha nőülhöznek is, ki egy nála tartott estélyen 17 forint gyűjtött. Bertalan Nikluszky Erzsi, pénztárnokné.

* **Uj zenemű.** Táborcsy és Parsch urak budapesti zeneműkereskedésében megjelent s beküldetett hozánk: „Mignon” új. Farbach Fülöpöt. Ára 60 kr.

* **A Garboncás Diák** képes élelpl második száma megjelent, igen élénk s változatos tartalommal. A politikai részt mellozve — ezuttal csak a társadalmi irányu dolgozatokat emeljük ki belőle, így Darma új Viktor költeményét „Milyen régen...” Páter borbély, humoreszk, Gixertől; — A h. m. a. d. i. k. f. é. j. (Beranger után) Szabó Endrőtől s „Idégen — otthon.” Rajz, Mend e. Bódogtól. Ezek után minden ajánlás fölösleges. A lap előfizetési ára évenyre csak 2 ft, s a szerkesztőséghez (Budapest, Lipótcza 39. sz. a.) küldendő is.

* **Postai sikkasztás.** A m. kir. belügy. miniszternek egy Páli Dénes nevű postastól tetőnyomat, ki Győről, több mint 2500 ft összeg elcsajátítása után megszökött.

Vegyes hírek.

— **Egy olyan megyében,** melyben eddig a deakpart volt túlnyomó többségben, a pártok fusója után szoba jött, hogy az egyesülés szellemének megfelelőleg jó volna egy baloldali nuittal bíró szabadelvű pártit is megválasztani képviselővé. Tiszta Kálmán belügyminiszter elő is hozza ezt a megye főispánjának, a ki azonban kételkedést fejez ki a szándék sikere felett. Miért? azért mert az egész megyében csak két possibili ember volna rá. Az egyik szelsőbali, a másik 86 éves és épen most vett el egy 18 éves szép leányt. „Nos hát fel kell léptetni az utóbbit.” — Nem lehet szólt a főispán, — mert én ugyan nem veszem a lelkemre, hogy mint képviselő Budapestre vigye a — feleséget.

— **Gyors segély.** — Egy Berlinben élő hazánkia, ki a magyar irodalomnak a németek közt való terjesztésére szentelte egész életét, az utóbbi időkben igen sanyaru állápotba jutott, s meg is betegedett. Berlini barátai föltekért egy itteni német lap, a „Neues Pester Journal” szerkesztőjét, hogy indíton gyűjtést a szenvedő számára. A szerkesztő, hogy hamarább legyen a bajon segítve, felkérte Pulszkyt és Jókayt, hogy ezek hívják fel a belügyminiszter figyelmét a szerencsétlenre. Ez megtörténtén az még az nap tartott minisztertanácsból 300 forint utalványozott a szenvedő részére, s ez összeg nek azonnal elküldetett.

— **Garibaldi Romában.** Az öreg szabadsághős családijával egy kis házban lakik, melyt a kormány fizeti a lakért, — a Porta Pia közelében. — Minden nap déltől négyig kiállítja önmagát (e kifejezéssel kell élnünk)

azok számára, kik látni kívánják. — Erre különösen angolok s amerikaiak kíváncsiak, s a szerencsésben sok ezeremőia nélkül részeseleik. — Atadja az ember névjegyét az inasnak s egy éttermen át belép a kabinébe, hol Garibaldi egy szofán ül. Fejér pémies orosz sereg födi, vállalt régi szürke shawli. — Haja majdnem egészen fehér. Mentánában baláiban kapott sebet miatt aig tud járni. — Balkeze majdnem egészen széllhűdött. A látogatók csak elhaladnak mellette s mindegyiknek keszét nyújtja. Néha bocsánatot kér, hogy nem hagyja el helyét. Látja ugyanod, mily állapotban vagyok, nem tudok mozogni.

Nyirfalombok.

IX.

(Örvendtes jelenségek a társadalomban. Vajon ismeri-e ezeket a „magyar ég”? Egy ország-boligóit indítvány. Hátha még tovább is fejleszt valaki! Viszonosság. A B. dur. és be-medietiner. Mit vesz be és mit nem, a mi természetünk! Kasznár uram telene illusztráiva.)

A szabadalmak kora lejárt, a társadalomnak nincsenek többé edes és mostoha gyermekei, elkényeztetett kegyenczei és végzaklattott pátiái; szél és napfény, kötelesség és jog egyenlő mérven jut mindenkinék; az igazság süjtő jobbra épen oly zinginon fenytii a palota dugszagát fúrat, mint a kunyhók szegény népét; a közvélemény fent és alatt egyaránt pámalombot nyujt az érdemeknek és közhasznúságnak; a különböző osztályok nem zárkóznak el egymástól légmentesen, szóval korunknak kiválólag szép jellemvonása a társadalmi egyenlőség és kölcsönös viszonyosság.

Az optimisták, kik e boldog hűben élnek (pedig vannak ilyenek számosan) aligha tanulmányozták kellőleg a „magyar ég” sajátságait és különlegességeit, (nem tudjuk, ha magister Szarvas Gábor nem fog-e megszűdni e szóért tiszta haragjának „ivad”-jában?) aligha ismerik a külföldi épületes viszonyokat is, mert különben nem lovalognának ama szépen hangzó, de fájdalom! legtöbbször üres szolamokon. Mi legalább egy látjuk, hogy a fentebb jelezett társadalmi egyenlőség és kölcsönös viszonyosság (leszámítva természetesen a leszámítandókat) még mindig a utópiai ábrándok közé sorozható, lévén ugy nálunk, mint más népeknél és uralkodó plánetá a kacsztzsellem, és a nagyok ama sajtásóság szabadalma a kicsinyek ellenében, melyet a régi példabeszéd fejz ki: a mi szabad Jupiternek, nem szabad az .....

Itt van például mindjárt egy szeretetre méltó egyéniség, ki nem régebben azon ország-boligóit indítványval lépett fel a „Közérdek” című naplap egyik vezércikkében, hogy az aristokraták fia számára külön gimnáziumot kell felállítani s még azon mézes-madzag izú megjegyzést is kockáztatja, hogy „az államnak egy ily intézet anyagi létesítésénél, fonal családijának közül többen örömet nyujtásának segédkezet”. ... Nos, hogy tetzük az indítvány tisztelt közönség? Nagyszerű nem de? Felésleges ugy-e bár? Aztán még megtámadják a többi magyar lapok e korszerű indítványt s plane egyet át mondja felőle, hogy „ily terv készítőivel, még ha virágzó fináncziális viszonyunk volna is, szegyenlenék ko-

molyan szoba állani”. (Hon 1875, Mart. 11. sz.) Az igaz, hogy Németországban a souverain családok fia s illetőleg a koronaurókörök is nyilvános tanodában s a többi növendékekkel teljesen egyenlő módon neveltetnek (mint például a jelenlegi bajor király) és neveltetnek (mint a német császári trón örököse) ... de hát azért kar, nagy kár a magas rüptü indítványozót így ledorongolni, hátha még azt is kistörtet volna később, hogy de bizony az aristokraták számára építessen az ország külön dráma- és dalszínházat, külön circust, külön vasutat, gőzközlőt, lánchidat, fogaskerekű vaspályát és alagutat, külön templomokat, külön uszodákat és földintézeteket, külön muzeumokat és hoteleket, ... hogyne! h'szen csak nem szivhatnak egy levegő azzal a kiállhatatlan néppel! — No de türelem! a „Közérdek” megtette már az első mérés lépést, hátha nem sokára ismét vállalkozik valami „bátor férfit” hasonló szellemű indítványtételére ... nagy öröme a demokratáknak és még nagyobb diessőségére a XIX-ik század utófelének,!!!!

Azonban ha a társadalmi egyenlőség itt-ott sántikál is kissé nálunk, de meg van legalább a kölcsönös viszonyosság.

Az am ... papiron. ... Káromkodásért főbíró elé idézik a vánczozót, — hát te gazfickó! erre meg amarral rá riad az érdemes főbíró a lehető legvastagabb „B. durbió”, mely egyszer más-szor vén hakkancsok szájból kikerült, — te még káromkodni mersz. ...

... Kotányi falván „mértékletességi egyzet” alakult, — a polgártársaknak nem szabad többé még izelni sem a szeszest italt, hanem a „majorum gentium” egyleti tagok még mindig izletesebbnek találják a theát rummal, mint anélkül, no meg ebéd után is rendszeren elkél náluk egy egy pohárka chartreuse, vagy benediktinert”. ...

Eh! minő mesebeszedék! — gondolom jámbor olvasó — hiszen ma már szabad a káromkodás, de a főbírók sem olyan káromkosok most, mint valaha, s legfeljebb a csendbízatosok egy némelyike veszi igénybe hivatalának ezen történeti jogát; — az a mértékletességi egyzet pedig lehetetlen, hogy házánkban alakult legyen ... elsajjattunk mi a külföldtől minden fonákságot és döreséget, például: bugyogót, kőcsög kalapot, monokilt, frakkot, saskömöket, krinólit, lebbent, tunikát, chignont, magas sarku topánká, n. pán-czét, hajak puderezését, arcok kipingálását, siul hosszú, felül kurta bálí hölgyöltönyt, a lábrák imádását, a siker istenítését, a szédelgést, a szelvitória ildomoságát, a pajtaszkodást és Styx-fajta irmodot a journalistában stb stb, dehogyan a mértékletességet (és más hasonló erényeket) ünnyás természetünk bevénné és megbírná, — ez már csakugyan képtelenség.

— Bölcseken beszélsz s igazad van a mondottakban jámbor olvasó! de azért nem vonunk vissza semmit fentebbi állításunkból.

Ime az ország házában ha a karzatók tetszők vagy nem tetszők jelét kissé élénken nyilva itják, azonnal kiürrítettessel fenyegettetnek, — hanem persze a földszint választott népnek szabad fenhangon gondolkozni, köhögni, hákögni, zajongani, határozni, egymást agyonkiabálni ... az irnokokat és más alárendelt egyéneket elkergetni a fonák, ha hivatalos teendőiket elhanyagolják, a mi országos képviselőinknek legalább harmada

(néha több is) „átvöllétével tündököl” a szavazókörnél, de azért csendesen húzza illetéket mindegyik ... a csirkefogókat, zsebmetszőket és más szerény igényű iparlagókat ugyancsak torkon ragadja a büntető hatalom, — de bizony az úgynevezett „méltóságos rablók” egy Offenheim, Hirschfeld Manó, Deutsch Vilmos, Fuchs Ernő, és a hamis lukások hósei, a fosztogató grünelők stef. rendszeren angolnaként siklanak ki a törvény vaskezeiből ... egy iredesébe jött megyei hivatalra Péter és Pál lépek fel jelöltéül, természetesen nem nyerhet más mint Pál, hiszen ő jó pajtásunk, a szénpad pedig diétai követ volt. — Péter barátunk azonban, — bár mindenestre több amannál de hiába! csak „plebejus”, sajnáljuk szegényt de rá nem szavazhatunk ... a hivatalszobák ajtaján kifüggesztve a dohányzási tilalom, de azért odabenn hatalmas füstörvény csiklandozza orunkat (bizonyosan a vaskályha füsttől) ... X. et Comp. szeretnek mássokkal gorbombáskodni, de bezög zokon veszik, ha aztán ga milyen a mossó, olyan a törülköző.” Y. nagysáim elbocsátja szobalányát, a miert az nem épen köszív, holott az ő zive gyuloknyabb az örmotaplónál, a petrolumnál, a légszeszélnél, ...

Igen, így értelmezik nálunk a kölcsönös viszonyosságot — a Jupiteret.

Vajha e részben is, mielőbb elmondhasuk (mint a közelebbi mamelukvilágra) tempi passa. ...

— z. y.

Cselti értesítés.

A nyiregyházi terménycarnaknál márt. hó 10-én bejegyzt terményárak.

Piaczi ár.		Kereskedési ár.	
100 köböltől kezdve		100 köböltől kezdve	
Rozs 00—09 fontos	3.05—3.15		
80—80	..		3.20—3.25
Buzza	..	3.15—4.10	
88—89 1/2	..	0.00—0.00	
Árpa	..	2.10—2.15	
Zab	..	1.90—1.95	
Tengeri	..	2.90—2.40	
Koles	..	3.25—3.30	
Bab, tiszta fehér	..	5.00—0.00	
Büköny	..	0.00—0.00	
Káposztarepce	..	0.00—0.00	
Lenmag	..	4.50—5.00	
Komborka	..	0.00—0.00	
Kendermag	..	0.00—0.00	
Mák	..	0.00—0.00	
Napraforgó olaj	..	17.00—18.00	18—19.00.00 17
Szesz 1/2, iteze	..	17/2	

Felölös szerkesztő: LUKÁCS ÖDÖN.

Nyilttér.

Alólított lakásomat e városból Szegede téven át, mind azon barátaim és ösmériséimtől, kiktől időm tulróvisége miatt személyesen bucsut nem vehettem, mint általában az egész nagyérdemű közönségtől ezennel bucsut veszek, forró közönetet mondvá ugy az irántam talusított barátí jó indulatért, mint a szives pártfogásért s magamat további jóindulatukba s emlékkébe ajánlvá vagyok Nyiregyháza, 1875. april hó 9.

Barcsay Károly, gyógyszerész.

H I R D E T É S E K :

Hirdetés.

A nyiregyházi ipar- és kereskedelmi bank t. részvényesei folyó 1875-ik évi april hó 28-án délelőtti 9 órakor a városháza nagy termében tartandó rendkívüli gyűlésre ezennel meghívotnak.

Tárgy:

Barzó János és társai beadványának tárgyalása. Azon részvényes, ki jogait a közgyűlésen élvezni óhajtja, köteles a közgyűlés megtartása előtt 10 nappal részvényeit a banknál letenni. Kelt Nyiregyháza, 1875. évi apr. 6-án.

Az igazgatóság.

Hirdetés.

Ezennel bátorkodom a n. érd. közönségnek beces tudomására hozni, hogy papír, írószerek és jegyzőkönyvvel ellátott raktáramat különös figyelemmel be rendeztem a legújnyosabb áron, hogy a t. e. közönség igényeinek megfeleljen.

Illnecz Gyula,

könyv-, papír-, írószerek kereskedése és kölcsönkönyvtár.

Farbaki József

helybeli lelkésznel egy jó karban levő bricska eladó.

Czukur József, közbirtokossági megbizott.

20 22 24 25 27 kros eladás.

ELSŐ

Budapesti nagykereskedői bizományi raktár

KATZ T.

Kubliczinó-féle házbán, Gredek és Tester-féle cukraszédának átellenében.

Van szerencsém a nagyérd. közönséget ezennel tudósítani, miszerint egy Posten szekelő, egyike a legnagyobb és legjobb hírvének öröndő kéamú árus nagykereskedő czög — helybeli bizományi raktárával bizattam meg.

Azon kedves helyzetben vagyok, hogy a t. e. vezömöt, akár nagyobb akár kis bbszerű vételeknél oly kedvezményekben részesíthetem, a mioket itt helyben senki sem nyujthat — gazd-g választótku mindennemű ruha, függöny és nadrágszövetek, Creton, Mousselin, Battiste és minden színezett francia ing, Percau, — 1/2, szélességű Chiffon vásznak, fonál, hollandi creas és pamutvásznak. — minden színezett pánahajnak való czérna kanavásznak, tónu közö s tánykeredők, francia Mousselin és agcol tojard keadók, f-h-r s ezimes vaszon és békendők, Eher s szines barktok, harisnyák, szalagok — és még más többféle árukkal dusan felszerelt raktár ammal pedig, minden hozzáim intézett megrendelésnek azonnal megfelelhesek.

A mitőna még kérdm itt jegyzett árakból azon meggyőződést szerezni, hogy velem senki sem alhatja meg a versonyt, nagybecsű látogatásait, kikérdm — egyelőre a legszilárdabb kiszolgáltatásról biztosítom és kiváló tisztelettel maradtam.

A nagyérdemű közönségnek. Nyiregyháza, 1875. év február hóban.

Alázatos szolgálja.

KATZ T.

(2—12)

20 22 24 25 27 kros eladás.

Epen most megjelent könyvek és hangjegyek kaphatók:

ILLINGZ GYULA

könyv- mű- zenemű és írószerek kereskedésében Nyiregyháza város háza épület.

Beke menyeyi mamás kert imakönyv francia bőrbő kötve üdvösség ösvénye	4 frt
Wohl Stephanie, régebbi kiadás	4 frt
Ujabb magyar lajosok Petőfőtől maig, disz kiadás	3 frt
Dr. Kohn Sámuel zsinagógi szónoklatok	3 frt
Kollerly M. Ortelx:con der Länder der ungarischen Krone	1 frt 50 kr.
Kohn, kísérleti természettan tankönyve, I. és II. rész	6 frt
Dr. Kiss Áron, nevelés és oktatás története	1 frt 80 kr.
1874 ki törvények füzeve és bekeüve. Rendeletek tára 9/1	4 frt
Gombicz Gyula baromi teüvészet	1 frt 50 kr.
Természetkönyve 4 füzet 4 50 kr.	
Dubez, Leicht bewegt Polka	— frt 45 kr.
„ Herzensgaben Walzer	— frt 75 kr.
„ Schennitzer Walzer	— frt 75 kr.
„ Hoch und Nieder	— frt 45 kr.
„ Harmonie — Freundin	— frt 45 kr.
„ Valse	— frt 90 kr.
Jókai, enyám, tied, övé; regény 6 kötet	6 frt

Együttal bátorkodom a nagyérd. közönségnek becses tudomására hozni, hogy papír-, írószerek és jegyzőkönyvvel ellátott raktárat különös figyelemmel be fogom rendezni, hogy a t. cz. közönség igényeinek megfeleljen.

Illingz Gyula,

könyv-, papír-, írószerek kereskedése és kölcsönkönyvtára.

POLLÁK

ujomnan nyitott

27 kros

egyetemes árucarnokában Bécs Mária-híflerstrasse 1. a legszigoribb jótállással az árúk legujabb minőségéért s valódiságáért, s nagyban s kicsiben kaphatók

Gyapjuruha-szövetek

mindig a legfinomabbak és divatosabbak minden színben, sima, csikós vagy kockás még pedig Lúster, Rips s Diagonalplaid kelmék, egyszínű és caricizott scott plaid-kelmék; legujabb és legszebb öszi és téli

Nordpol-flanel (Wattmol) s legujabb nordpol kelmék, divatos ruha barchet, cosmanosi perkal, Cretoo, török piqué hálóköntösnék, kék, barna s fehér színű és flanel barchet, rumburgi, hollandi és készítettlen szilvázsi fonalvaszón, házi-s borvaszón, színes és virágos czicz, mouzlin és csipke-függönyök, atlasz-grandl, színes ágnyemű, vászondamaszt-törölközők, matrác- és diván grandl, chiffon 3/4 s 6/4 széles, selyem s kásmér nyakendők, hosszú és rövid harisnyák, keztük, vászon- és batizst zsebkendők, csipke, selyem és bársony szalagok mindenféle színben és szélességgel, több ezernyi más tárggyal egyességedül kaphatók a szilárd hitelnél ismert legidősb s legelsőbb alapított

27 kros

A szétkeldések utánvél mellett azonnal lelkismeretesen teljesítettnek. Mustrák és árjegyzékek ingyen és bérmentve.

Csak

27 krért

rőf, darab s pár számra, szigorú jótállással a legjobb minőségéért és nagyban és kicsiben árutatnak

Gyapju-ruhászövetek,

mindig a legfinomabbak és divatosabbak minden színben, sima, csikós, vagy scott caricirt még pedig Lúster, Rips, Diagonalplaid szövet, egyszínű és skót modoru plaidkelmé, s a legujabb s legszebb öszi és téli

Nordpol-Flanel

(Wattmol) és a leghezebb új nordpol kelmék, divatos ruhabarchet, cosmanosi perkal, creton török hálóköntösnék, pique, kék, barna és fehér színű és flanel barchet, rumburgi, hollandi és készítettlen szilvázsi fonalvaszón, házi-s borvaszón, színes és virágos czicz, mouzlin és csipke-függönyök, atlasz-grandl, színes ágnyemű, vászondamaszt-törölközők, matrác- és diván grandl, chiffon 3/4 s 6/4 széles, selyem s kásmér nyakendők, hosszú és rövid harisnyák, keztük, vászon- és batizst zsebkendők, csipke, selyem és bársony szalagok mindenféle színben és szélességgel, több ezernyi más tárggyal egyességedül kaphatók a szilárd hitelnél ismert legidősb s legelsőbb alapított

27 kros

arucarnokban

Bécsben, Kirtnerstrasse 34.

(Bürger-pital Gebäude.)

Megrendelések utánvél mellett pontosan és lelkismeretesen; mustrák és árjegyzékek ingyen. (19—30)

27 27 27

Ujoman érkezett árucikkek a 27 krajezáros
első bécsi

KARTONFESTŐ GYÁRI-RAKTÁRBAN.
Helyiség: a nagydebreczeni utcán levő Kerekréty-féle új házban.
Tálálhatók különféle cikkek, melyeknek minősége- és szilárdágáról mindenkor kezeskedünk, egyenlő árban

27 krjával
válogatva darab-, rőf- és páronként kaphatók.

Különös tudomásul
Főképen a vásári alkalomra! Legujabban Bécsből érkezett legfinomabb divatosabb, tavaszi s egyéb kelméinket ajánlhatjuk.

Tessék meggyőződni személyesen.
Ez üzlet választékban még a bécsi bazárokat is túl haladja!
Szives pártolást kérve, maradjunk teljes tisztelettel.

bécsi első
kartonfestő gyári raktár
(8—?) Nyiregyháza, nagydebreczeni utca, Kerekréty-féle új házban.

Hirdetmény.
Mely szerint a n.-kállói kir. járásbírósg telegkényvi osztálya részéről közhírré tétetik, miszerint Wolland Andrásné felpersenek Kállay Miklós elleni végrehajtási ügyében e bíróságának 3463.1874. tkszám alatti végzésével kitűzött második árverési határnap a n.-kállói 723 és n.-kállói 1021. sz. tkjkenyvi ingatlanokra vonatkozólag f. év április hó 30.-kán megtartatik.
Kelt N.-Kállón, 1875. márcz. 31.
Kausay,
kir. aljárásbíró.

Arverési hirdetmény.
Vagyonbukott Meskó Sámuel csódtömöghez tartozó s a nyiregyházi 2062-dik számú (3—3)

tkjken foglalt tanyabirtok a csódtömelezi választmány határozata s a tekintetes csódtörög 11.446.1874. p. sz. jóváhagyó végzése folytán a csódtömelezi választmány határozatában foglalt mód szerint apróbb részletekben esetleg egy tömegben is nyilvános árverésen eladatik rendeltetvén, miután az e végett megkísérelt első ízbeni árverés sikertelen maradt, a fentebbi tkj szám alatt foglalt tanyabirtoknak a nyiregyházi kir. törvényszék telegkényvi hivatalának leendő második ízbeni megtartására folyó 1875-dik évi április hó 15-ik napja reggeli 9 órája azon megjegyzéssel tüztük ki, hogy ezen második ízbeni árverésen a fent jelzett ingatlan, becsárón alól is el fog adatni.
Az árverési feltételek alóított csódtömögöndöknél bármikor megtekinthetők.
Mely árverési feltételek szerinti árveréshez a venni kívánók ennel meghivatnak.
Kelt Nyiregyháza, 1875. márcz. 24.

Moesz Adolf,
tömögöndök.

Hirdetmény.
40.000 darab, igen jól kiégetett téglá a Bujtoson jutányos áron eladandó, — értekezhetni
Klar Áronnal,
Sz. Mihályutca 299. sz.

Hirdetés.
Egy képesített tanító kerestetik, Mandel Albert urnak Kótajhoz tartozó tanyai iskolájában.
A feltételek felől értekezhetni ugyanott.
(1—3)

Arverési hirdetmény.
Vagyonbukott Kobilitz Otilia csódtömöghez tartozó összes ingatlanok a csódtömelezi választmány határozata, s a t. csódtörög rögének ezen határozatát jóváhagyó 11444. sz. végzése folytán, nyilvános árverésen eladatik rendeltetvén, miután a megkísérelt első ízbeni árverés eredménytelenül multak el, a fentnevezett csódtömöghez tartozó összes ingatlanoknak a nyiregyházi kir. törvényszék telegkényvi hivatalának megtartandó második ízbeni árverésére folyó 1875-ik évi április hó 19-ik és azt követő napok következő módon tüztük ki:
1 ör a nyiregyházi 847-ik számú telegkénykönyvben 1580 helyrajzi szám alatt foglalt ingatlan második ízbeni árverésére 1875-ik évi április hó 19-ik napja reggeli 9 órája tüztük ki azon megjegyzéssel, hogy ezen második ízbeni árverési határidőn a fentjelzett ingatlan becsárón alól is el fog adatni.
2-or a nyiregyházi 4713-ik sz. telegkénykönyvben 1736. helyrajzi szám alatt továbbá a nyiregyházi 4714-ik számú telegkénykönyvben 1738. helyrajzi szám alatt, továbbá a nyiregyházi 47.5. számú telegkénykönyvben 1753. helyrajzi szám alatt, továbbá a nyiregyházi 4716-ik számú telegkénykönyvben 175. helyrajzi szám alatt, valamint a nyiregyházi 4717-ik sz. telegkénykönyvben 1885. helyrajzi szám alatt, végre a nyiregyházi 3216-ik sz. telegkénykönyvben 1739. helyrajzi szám alatt foglalt ingatlanoknak külön-külön eladására 1875-dik évi április hó 10-ik napján reggeli 9 órája tüztük ki azon megjegyzéssel, hogy ezen második ízbeni árverés alkalmával a fent jelzett ingatlanok becsárón alól is el fognak adatni.
3-or a nyiregyházi 847-ik sz. telegkénykönyvben 750. helyrajzi szám alatt foglalt

ingatlan második ízbeni árverésére 1875-ik évi április hó 27-ik napja reggeli 9 órája tüztük ki azon megjegyzéssel, hogy ezen második ízbeni árverési határidőn a fentjelzett ingatlan becsárón alól is el fog adatni.
Az árverés alá bocsátandó fentebbi ingatlanok becserélke s az árverelő kívánók által letendő bánompenzék mennyi ége, és általában az árverési feltételek alóított csódtömögöndöknél bármikor megtekinthetők.
Mely árverési feltételek szerinti árveréshez a venni kívánók ennel meghivatnak.
Kelt Nyiregyháza, 1875. márcz. 24-én.

Buday Ferenc,
tömögöndök.

Arverési hirdetmény.
Néh. Erdélyi Ferenc s neje Lencés Zsófia hagyatki csódtömögéhez tartozó nyirbátori ingatlan vagyon a csódtömelezi választmány f. évi febr. 3-iki határozatába és a nyiregyházi kir. törvényszék, mint csódtörög 1506. P. 1875. sz. jóváhagyó végzésével eladatik rendeltetvén: az árverésnek Nyir-Báthor községében leendő megtartására 1875. évi ápr. hó 29-ik és szükség esetére május hó 29-ik napjának d. e. 10 órája tüztük ki.
Az árverési feltételek következőleg állapítottak meg:
1. Árverésre kitétetik a nyir-báthori 542. sz. tkjben levő 215. házszám alatti beltelek, a rajta levő ház és melléképületekkel.
2. Kiküldési ár: 964 frt. o. é.
3. Venni szándékozók az árverés megkezdése előtt 96 ft. bánompenzt a tömögöndök kezéhez letenni tartoznak.
4. A vételár három egyenlő részletben, — és pedig az első részlet a leütéskor, a második részlet a leütéstől egy hó alatt, a harmadik részlet pedig a leütéstől két hó alatt, esedékes 6% kamatával a tömögöndök kezéhez lesz fizetendő. A bánompenz az utolsó részletbe fog betudatni.
5. Vevő a birtoknak használatába lép: az átírtat pedig — azonban majd a vételár teljes lefizetése után, — a csódtörög hivatalból eszközöndi.
6. A vétel utáni kincstári illeték a vevő által — beszámítván nélkül, — fizetendő.
7. Ha a vevő a fizetési határidőket szorosra meg nem tartja, ellene, saját községe s veszélyére, a tömögöndök kérelme folytán új s csak egyetlen árverés fog tartatni.
8. Az első árverési határnapon a birtok csak becs., — illetek kiküldési áron felül, a második azon alól is eladandó lesz.
Kelt Nyiregyháza, 1875. febr. 26-án.
Kóvér Miklós
tömögöndök. (3—3)